

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/82/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5914207546
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5914207546.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Potockého a členov senátu JUDr. Táne Rapčanovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnej veci navrhovateľky: V. Q., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom V.. Š. N. X. XXXX/X, I., zastúpená JUDr. Miroslavom Koníčekom, advokátom so sídlom A. P. X, XXX XX I., proti odporcovi: R. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, I., zastúpený Mgr. Ivetou Žerebákovou, advokátkou so sídlom V.. A. X. XX, XXX XX I., o určenie výživného na plnoleté dieťa, v konaní o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 5C/158/2014-129 zo dňa 07. januára 2015, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu mení tak, že odporca je povinný prispievať na výživu navrhovateľky sumou po 140,- Eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky počnúc dňom 13. novembra 2014.

Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky zamietá.

Zameškané výživné za obdobie od 13.11.2014 do 30.06.2015 vo výške 558,01 Eur je odporca povinný zaplatiť k rukám navrhovateľky do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky výživným vo výške 110,00 Eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky počnúc od 13.11.2014 (v poradí prvý výrok). V ostatnej časti návrh zamietol (v poradí druhý výrok). Zameškané výživné za obdobie od 13.11.2014 do vyhlásenia rozsudku vo výške 145,99 Eur uložil odporcovi zaplatiť k rukám navrhovateľky do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (v poradí tretí výrok), vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (v poradí štvrtý výrok). V odôvodnení rozsudku uviedol, že navrhovateľka návrhom podaným dňa 13.11.2014 žiadala, aby súd uložil odporcovi povinnosť prispievať na jej výživu sumou 300,00 Eur mesačne od podania návrhu. Okresný súd v ďalšej časti odôvodnenia podrobne reprodukoval výpovede účastníkov konania, stanoviská ich právnych zástupcov a výpoveď svedkyne S. Q., uviedol podstatný obsah rozsudkov Okresného súdu Ružomberok č.k. 2P/95/2012-66 zo dňa 01.10.2012, č.k. 5P/64/2012-119 zo dňa 09.04.2013 i dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva rodičov navrhovateľky zo dňa 18.02.2014. Po citácii viacerých ustanovení Zákona o rodine ďalej uviedol, že vykonaným dokazovaním mal preukázané, že navrhovateľka je študentkou 3. ročníka strednej školy, pripravuje sa sústavne štúdiom na budúce povolanie a z toho dôvodu doposiaľ nenadobudla schopnosť samostatne sa živiť. Navrhovateľka je teda výživou odkázaná na svojich rodičov a tým je daná vyživovacia povinnosť obidvoch rodičov voči navrhovateľke. Navrhovateľka od 01.11.2014 žije v spoločnej domácnosti so

svojou matkou, ktorá zabezpečuje a uspokojuje všetky jej základné životné potreby, odporca v mesiaci november 2014 prispel navrhovateľke čiastkou 30,00 Eur (cestovné do školy), zaplatil jej mesačnú životnú poistku. Do 01.11.2014 všetky základné životné potreby navrhovateľky uspokojoval odporca z dôvodu, že na základe rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 2P/95/2012-66 zo dňa 01.10.2012 bola navrhovateľka zverená do jeho osobnej starostlivosti. Tento rozsudok dovŕšením plnoletosti navrhovateľky stratil účinnosť, nie je žiadnym spôsobom vynúiteľný ani vykonateľný, pokiaľ navrhovateľka sa rozhodla žiť v spoločnej domácnosti so svojou matkou. Vykonaným dokazovaním ďalej zistil, že obaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť už len k navrhovateľke. Pri posudzovaní odôvodnených výdavkov mal okresný súd za to, že za odôvodnené a oprávnené potreby navrhovateľky treba považovať náklady na stravovanie, cestovné do školy, poplatky súvisiace so štúdiom na uvedenom type školy, základné oblečenie a obuv, ako i kozmetika a drogéria. Odôvodnené potreby navrhovateľky však majú aj určitú hornú hranicu súvisiace so spotrebným charakterom. V súvislosti s odôvodnenými potrebami navrhovateľky bolo potrebné posúdiť i majetkové pomery odporcu, ktorého čistý priemerný mesačný zárobok predstavuje 964,27 Eur. Z tohto príjmu odporca uhrádza poplatky spojené s chodom domácnosti ako i hypotekárny úver, ktorý mu bol poskytnutý za účelom zabezpečenia bývania. V tomto smere ide o nevyhnutné výdavky. Na základe posúdenia všetkých odôvodnených potrieb navrhovateľky okresný súd ustálil vyživovaciu povinnosť odporcu voči navrhovateľke na sumu 110,00 Eur mesačne. Okresný súd poznamenal, že vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke má aj jej matka, s ktorou navrhovateľka žije v spoločnej domácnosti. Pokiaľ navrhovateľka svoje zvýšené výdavky odôvodňovala i tým, že je potrebné zabezpečiť zariadenie do izby, ktoré je už zastaralé, okresný súd v tomto smere vyslovil názor, že tieto tvrdené výdavky nie sú nevyhnutné. V závere odôvodnenia poznamenal, že výživné určené na plnoleté dieťa nemá zabezpečovať a zlepšovať životnú úroveň matky dieťaťa a rovnako nemá slúžiť ani na podporu aktivít navrhovateľky, ktoré nie sú prospešné jej zdraviu (fajčenie, alkohol). Pri určení výšky výživného zohľadnil aj skutočnosť, že odporca zo svojho príjmu uhrádza navrhovateľke poistenie vo výške 22,62 Eur mesačne, tiež jej uhradil preddavky na stužkovú, a to na obdobie pol roka. Pokiaľ teda navrhovateľka žiadala výživné vo výške 300,00 Eur mesačne, vo zvyšnej časti jej návrh ako nedôvodný zamietol. Začiatok platenia výživného určil od podania návrhu, t.j. od 13.11.2014. Pri určení výšky zameškaného výživného zohľadnil skutočnosť, že odporca v mesiaci november 2014 prispel navrhovateľke na cestovné do školy sumu 30,00 Eur a tiež skutočnosť, že v decembri 2014 zaplatil na výživu navrhovateľky 110,00 Eur.

Proti všetkým výrokom rozsudku podala odvolanie navrhovateľka, ktorá ho navrhla zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

V rozsiahlom odvolaní poukázala na skutkové a hmotnoprávne vady napadnutého rozsudku. Podstata odvolania navrhovateľky spočívala v tvrdení, že odporca úmyselne nepredložil prvostupňovému súdu všetky relevantné dôkazy, nevyjadril sa ku všetkým relevantným skutočnostiam, pričom okresný súd nevyžadoval od odporcu, aby o svojich tvrdeniach predložil dôkazy. Tiež neobstojí doteraz zistený skutkový stav, pretože sú tu ďalšie skutočnosti a iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené z dôvodu, že navrhovateľka sa o nich dozvedela až počas Vianoc, kedy sa jej matka vrátila z práce v Rakúsku a predložila navrhovateľke ďalšie listinné dôkazy. Konkrétne sa jedná o uznesenie OO PZ Ružomberok, ČVS: ORP-322/OO-RK-2013 z 05.06.2013, posudok Obchodnej akadémie Ružomberok z 22.05.2013, sťažnosť matky navrhovateľky z 11.06.2013, uznesenie Okresnej prokuratúry Ružomberok 1Pn 218/13-3 z 25.06.2013, potvrdenie OO PZ Ružomberok z 19.11.2012, upovedomenie OO PZ Ružomberok z 28.11.2012, potvrdenie OO PZ Ružomberok z 11.07.2013, upovedomenie OO PZ Ružomberok z 25.07.2013. Označenými listinami navrhovateľka preukazovala, že odporca zavádzal nepravdivými tvrdeniami okresný súd o vymeškaní navrhovateľky v škole. Naviac neoznámil súdu, že sa jednalo o stav v roku 2013, kedy navrhovateľka bola zverená do osobnej starostlivosti odporcu. Ďalšími listinnými dôkazmi (prehlásenie navrhovateľky zo dňa 04.04.2013, e-mailová komunikácia jej matky s Mgr. Čechovou, pracovníčkou ÚPSVaR Ružomberok) preukazovala, že odporca navrhovateľku dlhodobo psychicky týral. Potvrdením o zahraničnej praxi navrhovateľky zo 16.08.2014 a konečným výsledkovým listom z 15.08.2013 navrhovateľka preukazovala, že sa nezakladá na pravde tvrdenie odporcu o „hýrení“ navrhovateľky. Úradným záznamom ÚPSVaR Ružomberok z 19.02.2014 navrhovateľka preukazovala, že jej matka začiatkom roku 2014 sa snažila zabezpečiť pre navrhovateľku prídavky na dieťa z Rakúska. Platobným príkazom z 18.11.2014, potvrdením OTB banky z 20.05.2012 a potvrdením Prvej penzijnej správcovskej spoločnosti Poštovej banky z 25.10.2012 navrhovateľka preukazovala, že odporca zrejme zatajoval pred prvostupňovým súdom zdroje svojich príjmov. Faktúrou z 02.10.2014 pre jej matku navrhovateľka preukazovala, že odporca zavádzal prvostupňový súd tvrdením o tom, aké veci kúpoval pre navrhovateľku. Viacerými fotografiami rôznych častí domu S.

Q. preukazovala, že pri vyporiadaní BSM po rozvođe rodičov odporca nešetrne vypratával dom a spôsoboval škody. V ďalšej časti odvolania poukázala na skutočnosť, že odporca až na pojednávani dňa 17.12.2014 bez jej prítomnosti predložil foto z facebooku, z ktorého vyvodzoval, že navrhovateľka požívala alkoholické nápoje a fajčí. Navrhovateľka zároveň vyhlásila, že ani v minulosti a ani dnes nežiadala a nežiada od otca, aby jej prispieval na pitie a fajčenie. Navyac z predložených foto nevyplýva, že navrhovateľka požívala alkoholické nápoje, toto foto dokazuje len zábavu so spolužiakmi na praxi v zahraničí. Skutočnosť, že fajčí, priznala, cigarety jej však kupujú spolužiaci. V prvostupňovom konaní bolo preukázané, v akých podmienkach navrhovateľka žije, okrem iného prespáva na matraci na zemi s minimom bytového zariadenia, pričom sa snaží zariadiť si svoju izbu. Tieto fakty okresný súd nezohľadnil v napadnutom rozsudku. Pokiaľ sa v treťom odseku na str. 9 napadnutého rozsudku uvádza, že odporca vynakladá prostriedky v súvislosti so zabezpečením bývania a tiež je potrebné zohľadniť i výdavky odporcu v súvislosti s jeho zdravotným stavom, z ďalšej časti odôvodnenia sa nedá vyvodiť, ako súd hodnotil výdavky odporcu podľa vykonaného dokazovania vo vzťahu k jednotlivým dôkazom, ako aj v súhrne s ostatnými dôkazmi. V tomto smere je rozhodnutie okresného súdu arbitrárne, nakoľko sa nedá preskúmať. Navrhovateľka v ďalšej časti odvolania tvrdila, že napadnutý rozsudok vychádza i z nesprávneho právneho posúdenia veci. V podrobnostiach uviedla, že v čase pred podaním návrhu predpokladala, že príjmy a výdavky oboch jej rodičov sú približne rovnaké. Tiež poukázala na skutočnosť, že v čase rozhodovania o určení vyživovacej povinnosti matke navrhovateľky bola iná situácia ohľadne príjmov a výdavkov rodičov a medzičasom došlo k zvýšeniu objektívnych potrieb navrhovateľky a tiež k zmene stavu spočívajúceho v tom, že sa odsťahovala od odporcu, prešla bývať k matke a jej viaceré osobné veci zostali u odporcu. Pokiaľ sa odporca v konaní okrem iného bránil aj tým, že v jeho rodinnom dome býva spolu s ním priateľka, s ktorou si chce založiť rodinu, ktorá má dve deti, odporca v tomto smere nehovoril pravdu, nakoľko v jeho dome priateľka s deťmi nebývajú. Túto skutočnosť môže dosvedčiť jej sestra Michaela, ktorú navrhla vypočuť ako svedkyňu. Ak sa odporca v konaní bránil tým, že nemá dostatok finančných zdrojov, aby mohol platiť žiadané výživné, navrhovateľka poukázala na fakt, že na odporcovom facebookovom profile verejne prezentuje, aké drahé darčeky kupuje svojej priateľke. Vo vzťahu k výroku o trovách konania namietala, že je zjavne nemajetná a bez príjmov. Dôvodne predpokladala, že jej súd prizná voči odporcovi nárok na náhradu trov konania titulom právneho zastúpenia, čím by zaplatila za doterajšiu právnu pomoc. Určite jej vznikol zákonný nárok na výživné od odporcu, spornou je len výška. Navyac sa odporca počas celého konania bránil tým, že žiadal žalobu zamietnuť v celom rozsahu, čím popieral zákonný nárok navrhovateľky na výživné. Tiež poukázala na skutočnosť, že pred prvým pojednávaním ponúkala odporcovi možnosť vec uzavrieť mimosúdne dohodou, čo odporca rázne odmietol, preto bola nútená v konaní pokračovať. Na základe týchto skutočností považovala aplikáciu ust. § 142 ods. 2 O.s.p. vo vzťahu k trovám konania za nesprávnu a navyac arbitrárnu pre absenciu odôvodnenia.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedol, že ho považuje za účelové a navrhol rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľky, že sa ku všetkým relevantným skutočnostiam nevyjadril. Toto tvrdenie je zavádzajúce. Okresný súd ho vyzval na pojednávani dňa 29.11.2014, aby predložil všetky dôkazy, na ktoré sa odvolával, pričom túto povinnosť si splnil. Okresný súd všetky jeho príjmy riadne preskúmal a vyhodnotil. Okresný súd tiež riadne a náležite vykonal dokazovanie v danej veci, pričom všetci účastníci konania boli poučení o možnosti navrhnúť dôkazy do vydania uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Dal do pozornosti, že návrhy na dokazovanie, ktoré žiadal právny zástupca navrhovateľky, prvostupňový súd vykonal, zároveň na pojednávani dňa 17.12.2014 neboli podané žiadne návrhy na doplnenie dokazovania ani jedným z účastníkov konania. Spochybnil hodnovernosť vyhlásenia Z., nakoľko v konaní vedenom pod sp. zn. 5P/64/2012 neboli predložené ani vznesené zo strany matky navrhovateľky ani samotnej navrhovateľky, keď bola v konaní vypočutá, žiadne okolnosti, ktoré by nasvedčovali obsahu tohto vyhlásenia. Údajné vyhlásenie Z. navrhovateľka predkladá súdu po niekoľkých rokoch, pričom pri spisovaní návrhu na určenie výživného takáto skutočnosť nebola uvádzaná. Dal do pozornosti, že ak by matka navrhovateľky mala čestné vyhlásenie Z. v roku 2013, prečo ho nepoužila v uvedenom roku, keď sa pojednávalo zverenie dieťaťa počas manželstva, ak by to bola pravda. Navyac nie je predložená ani lekárska správa o poranení z tohto obdobia o údajnom poranení navrhovateľky. Stres ani traumy navrhovateľka nemohla mať z odporcu, nakoľko chodí a chodila k nemu, doniesla mu aj darčeky z Nemecka. Matka navrhovateľky je pomstychtivá a každé trestné oznámenie na jeho osobu musí hlásiť zo zákona svojmu zamestnávateľovi, čo mu nepridáva na jeho pracovnej povesti a vrhá to na neho zlé svetlo. Skutočnosti uvádzané navrhovateľkou, a to uznesenie v trestnej veci zo dňa 05.06.2013 ohľadom zastavenia trestného stíhania, ktoré podala

matka navrhovateľky proti riaditeľke školy bolo zastavené z titulu, že posudok, ktorý bol napísaný riaditeľkou školy, nezakladá žiadne trestné stíhanie voči riaditeľke školy. Pokiaľ matka navrhovateľky predložila sťažnosť, bola jej zamietnutá. Ďalej dal do pozornosti, že súdy vo veci zverenia do výchovy poukázali najmä na nestálosť názorov navrhovateľky. Vo vzťahu k tvrdeniam navrhovateľky, že zavádzal súd nepravdivými informáciami o vymeškovanií hodín v škole, odporca dal do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Žiline 6Co/126/2012, ktorým rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom konečné rozhodnutie v otázke zverenia mal. dcéry bolo ukončené 12.11.2013. Mal za to, že navrhovateľka zahmlieva objektívne skutočnosti a tie z jej odvolania vyvolávajú zjavnú zmätočnosť vyvolať nepravdivý obraz o ňom. Tvrdenie právneho zástupcu navrhovateľky, že žiadal o odročenie pojednávania z dôvodu nákazlivej choroby navrhovateľky sa nezakladá na pravde. Po otvorení pojednávania síce právny zástupca navrhovateľky ospravedlnil jej neprítomnosť pre chorobu, nepredložil však do začatia pojednávania dôkazy ohľadom zdravotného stavu navrhovateľky, ktoré by bránili jej účasti na pojednávaní. Navyše právny zástupca nedal návrh, aby sa odročilo pojednávanie pre neprítomnosť navrhovateľky. Teda skutočnosti, že by navrhovateľka trpela nákazlivou chorobou, neboli v konaní preukázané a žiadny dôkaz o tejto skutočnosti sa v spise nenachádza. Ohľadom prehlásenia napísaného V. v čase jej neplnoletosti, toto bolo predmetom dokazovania predchádzajúcich konaní, ktoré zároveň bolo vytrhnuté účelovo. Odporca poukázal i na skutočnosť, že rozvodovým rozsudkom sp. zn. 2P/95/2012 bola navrhovateľka zverená do jeho osobnej starostlivosti, pričom účastníci konania sa vzdali práva na odvolanie. V ďalšej časti vyjadrenia poukázal odporca na skutočnosť, že po rozvode manželstva kúpil rodinný dom, ktorý prerábala a vytvoril dve samostatné bývania, jedno pre neho, druhé pre staršiu dcéru, ktorá býva pri ňom s manželom a 4-ročným synom. Sama navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že fajčí a že krabička jej vystačí na 3 dni. Teda do mesiaca je to 10 krabičiek, čo činí 29,00 Eur mesačne. Je zarážajúce, že navrhovateľka od neho žiada lekársku správu, že nepožíva alkoholické nápoje. Pripomenul, že je zamestnaný v Ústave väzenskej a justičnej stráže v Ružomberku, kde si za žiadnych okolností nemôže dovoliť požívať alkoholické nápoje. Fotodokumentáciu o poškodení rodinného domu považoval odporca za zavádzajúcu, nakoľko po vyporiadaní BSM si matka navrhovateľky prevzala veci na základe preberacieho protokolu. Zároveň spochybňoval hodnovernosť fotografií, najmä obdobie, kedy boli vyhotovené, keďže poškodenie parkiet bolo už dávno, nakoľko dom bol postavený v roku 1941. Odporca vo vyjadrení poukázal i na skutočnosť, že okrem súdom priznaného výživného navrhovateľka má príjem 200,00 Eur, ktoré jej z titulu výživného platí matka, zároveň má možnosť poberať rodinné prídavky z Rakúska, a to najmenej vo výške 200,00 Eur mesačne. Poukázal i na nevyhnutné výdavky, ktoré mal na prerábku domu. V tomto smere poukázal na skutočnosť, že jeho sestra mu požičala 10.000,00 Eur na strechu, okrem toho spláca hypotéku na dom. Naproti tomu matka navrhovateľky získala dom, ktorý mali v BSM, ak by ho predala, dostala by za neho 78.000,00 Eur. Okrem nevyhnutných výdavkov, ktoré uviedol v prvostupňovom konaní, má aj náklady spojené s diaľničnou známku, náklady na benzín a rehabilitáciu do Tatier za účelom liečenia svojich zdravotných problémov. Pomery sa zmenili aj na jeho strane, nakoľko má hypotéku na 24 rokov a o všetko sa musí postarať. Poznamenal, že plánuje si založiť rodinu, pričom jeho priateľka má 3 deti. S priateľkou sa stretáva v pravidelných týždňových intervaloch, všetky deti, ktoré má priateľka, sú školopovinné. S ním býva v spoločnej domácnosti dcéra R., ktorá toho času čaká druhé dieťa. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľky v odvolaní, že súd jej mal priznať náhradu trov právneho zastúpenia. Poprel, že by zo strany navrhovateľky bola predložená mimosúdna dohoda pred podaním návrhu na súd. Nakoľko navrhovateľka trvala na výživnom vo výške 300,00 Eur mesačne, odporca prejavil postoj, že dohoda nie je možná. Pokiaľ ide o právne zastúpenie, navrhovateľka mohla požiadať centrum právnej pomoci na zastupovanie v danej veci a po preskúmaní podmienok mohla jej byť poskytnutá bezplatná právna pomoc. V závere poukázal i na skutočnosť, že on si neuplatnil trovy právneho zastúpenia, nakoľko v konaní mal úspech.

Krajský súd ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, podľa § 212 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 za použitia § 156 ods. 3 O.s.p.), podľa § 220 O.s.p. zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 ods. 1) ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, konštatuje, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel i ku správny skutkovým zisteniam, avšak podľa názoru odvolacieho súdu vec nesprávne právne posúdil.

Z rozhodujúcich skutkových okolností, ako boli zistené v rámci prvostupňového konania a z ktorých vychádzal pri svojom rozhodnutí i odvolací súd, možno bez dôvodných pochybností vyvodiť nasledovné závery:

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že navrhovateľka sa po dovŕšení plnoletosti (30.10.2014) rozhodla bývať so svojou matkou, ku ktorej skutočnosti došlo dňa 01.11.2014. Navrhovateľka následne podala dňa 13.11.2014 proti odporcovi (otcovi) návrh na určenie výživného z dôvodu, že ani po dosiahnutí plnoletosti nie je schopná sama sa živiť, pretože sa sústavným štúdiom pripravuje na budúce povolanie. Táto skutočnosť tiež nebola medzi účastníkmi sporná, navrhovateľka navyše dokladovala (preukázala), že v školskom roku 2014/2015 bola študentkou 3. ročníka Strednej odbornej školy obchodu a služieb Dolný Kubín, kde dochádza z miesta bydliska (Ružomberok), čo činí 36 km tam a späť. Od 01.11.2014 teda došlo k podstatnej zmene pomerov (§ 78 Zákona o rodine), nakoľko rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 2P/95/2012-66 zo dňa 01.10.2012, ktorým bola navrhovateľka ako maloletá zverená na čas po rozvode do osobnej starostlivosti otca (ako to okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku správne poznamenal), stratil účinnosť. Keďže i po odchode navrhovateľky z domácnosti odporcu (otca), táto nie je schopná sama sa živiť, naďalej trvá zákonná vyživovacia povinnosť oboch rodičov k navrhovateľke (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine). Z uvedených dôvodov bolo potrebné považovať návrh navrhovateľky o určenie výživného proti odporcovi čo do základu za dôvodný. Čo sa týka určenia začiatku nároku, okresný súd správne vychádzal z ust. § 77 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, podľa ktorého možno výživné priznať len odo dňa začatia súdneho konania, v prejednávanej veci od 13.11.2014, kedy bol súdu doručený návrh navrhovateľky na začatie konania.

Ako vyplýva zo spisového materiálu, odvolania navrhovateľky i vyjadrenia odporcu, medzi účastníkmi je sporná výška vyživovacej povinnosti odporcu voči navrhovateľke. Navrhovateľka podaným návrhom žiada výživné v sume 300,00 Eur mesačne, odporca sa stotožnil s výškou výživného určeného napadnutým rozsudkom (110,00 Eur mesačne).

Základné pravidlá pre určenie výšky výživného sú obsiahnuté v ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ktorými sú: odôvodnené potreby na strane oprávneného, schopnosti, možnosti a majetkové pomery na strane osoby, ktorá je povinná plniť zákonnú vyživovaciu povinnosť voči oprávnenej osobe. Ďalšie osobitné pravidlá (pre vyživovaciu povinnosť rodičov voči deťom) sú určené v ust. § 62 Zákona o rodine. Podľa týchto osobitných pravidiel dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť minimálne v rozsahu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa, ďalej sa prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará, v prípade, že rodičia žijú spolu, prihliada sa i na starostlivosť rodičov o domácnosť. Tiež platí zásada, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, pričom sa neberú do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 5). Osobitné pravidlá pre vyživovaciu povinnosť rodičov voči deťom sú uvedené i v ust. § 63 Zákona o rodine, ktoré na prejednaný prípad nie sú aplikovateľné, nakoľko odporca má príjmy zo závislej činnosti podliehajúcich dane z príjmu.

Ako už odvolací súd konštatoval v predchádzajúcich častiach tohto odôvodnenia, navrhovateľka je študentkou 3. ročníka strednej školy, do ktorej dochádza počas školského vyučovania denne z miesta svojho bydliska. Z výsluchu svedkyne S. Q. (matka navrhovateľky) na pojednávaní dňa 17.12.2014 vyplynulo, že nevyhnutné náklady navrhovateľky súvisiace s návštevou školy predstavujú: cestovné (35,00 Eur mesačne), stravné v škole (20,00 Eur mesačne), preddavky na stužkovú (30,00 Eur mesačne), mobilný telefón (30,00 Eur mesačne). K týmto nevyhnutným nákladom, ktoré sa dajú exaktne vyčíslieť, je potrebné pripočítať ďalšie nevyhnutné náklady (bytové, odevné, kultúrne a iné), ktoré sa prakticky nedajú exaktne vyčíslieť, ale je nevyhnutné na ne pri určení výšky výživného prihliadať. Podľa odvolacieho súdu je bez dôvodných pochybností zrejmé (vzhľadom na vek navrhovateľky i zamerané štúdium), že náklady navrhovateľky na odev, obuv, drogériu, kultúrne vyžitie a iné oblasti jej života sú nepomerne vyššie, aké by boli v období, keby navrhovateľka bola napr. žiačkou základnej školy. Z uvedeného je zrejmé, že oprávnené potreby navrhovateľky (pravidelné i nepravidelné) sú pomerne vysoké, a to aj pri zachovaní rozumnej miery, no zároveň sú limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi povinného rodiča. Pokiaľ životná úroveň povinného rodiča (v danom prípade odporcu) nie je vysoká a nemá možnosť ju zvyšovať, nároky dieťaťa sa musia obmedziť a prispôbiť životnej úrovni povinného rodiča. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania pred prvostupňovým súdom, odporca je štátnym zamestnancom s priemerným čistým mesačným zárobkom 964,27 Eur, ktorý príjem nemá možnosť navyšovať. Vzhľadom na charakter jeho zamestnania (príslušník v ústave na výkon trestu odňatia slobody) nemožno od odporcu spravodlivo žiadať, aby popri svojom zamestnaní vykonával ďalšie iné zamestnanie, hoci i na kratší pracovný úväzok. Odvolací súd zároveň poznamenáva, že v konaní nebolo preukázané tvrdenie navrhovateľky, že odporca má v súčasnej dobe iné príjmy.

Potvrdenia predložené v rámci odvolania (OTP banka, Prvá penzijná spoločnosť) nie sú aktuálne, nakoľko podľa dokladu na č.l. 162 spisu OTP banka vyplatila odporcovi sumu 283,00 Eur ešte dňa 21.05.2012, podľa dokladu na č.l. 163 spisu Prvá penzijná spoločnosť len oznámila (podľa všetkého ešte v roku 2012), že došlo k zmene podoby listinných podielových listov na zaknihované podielové listy. Nakoľko v prejednávanej veci nejde o konanie, ktoré možno začať i bez návrhu, bolo povinnosťou navrhovateľky na preukázanie svojich tvrdení predložiť dôkazy, že odporca má i iné príjmy než príjmy zo závislej činnosti podliehajúcej dani zo mzdy. Súd nebol povinný v tomto smere sám dôkazy vykonávať. Z dosahovaného priemerného čistého príjmu odporcu bolo potrebné odpočítať jeho nevyhnutné výdavky na bývanie a ostatné životné potreby, ktoré boli ustálené na sumu približne 450,00 Eur a ktoré sú bližšie špecifikované na str. 4 napadnutého rozsudku vyjmúc nákladov na diaľničnú známku, internet zriadený kvôli navrhovateľke, stavebné sporenie a životná poisťka pre odporcu, ktoré nie sú podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine nevyhnutnými výdavkami. Za nevyhnutný výdavok nepovažoval odvolací súd ani náklady na pohonné hmoty, ktoré odporca deklaroval vo výške 70,00 Eur mesačne, nakoľko z vykonaného dokazovania je nepochybné, že odporca má pracovisko v mieste bydliska, z ktorého dôvodu odvolací súd považuje náklady na pohonné hmoty vo výške 70,00 Eur mesačne za zjavne nadsadené. Odvolací súd vychádzajúc z dôkazov vykonaných pred prvostupňovým súdom, prihliadnuc na oprávnené potreby navrhovateľky a zároveň na možnosti a schopnosti odporcu ustálil výšku vyživovacej povinnosti odporcu na navrhovateľku sumou 140,00 Eur mesačne, ktorú sumu považuje za vyváženú a zodpovedajúcu oprávneným potrebám navrhovateľky a zároveň schopnostiam a možnostiam odporcu. Na podklade tohto záveru rozsudok okresného súdu podľa § 220 O.s.p. zmenil a vo veci rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Čo sa týka zameškaného výživného za čas od 13.11.2014 do 30.06.2015, ktoré bolo vyčíslené na sumu 558,01 Eur, odvolací súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť ho navrhovateľke do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Takto stanovenú lehotu považuje za dostatočnú na zaplatenie zameškaného výživného s prihliadnutím na priemerný mesačný príjem odporcu.

Pri určení výšky zameškaného výživného odvolací súd vychádzal zo zhodných prejavov účastníkov konania (č.l. 269 - 272 spisu), podľa ktorých odporca plnil vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke po 110,00 Eur v mesiacoch december 2014, január až marec 2015, keď nezaplatil navrhovateľke výživné za mesiace apríl až jún 2015. To znamená, že ak odporca za obdobie december 2014 - jún 2015 zaplatil na výživu navrhovateľky 440,00 Eur, pričom za uvedené obdobie mal zaplatiť 980,00 Eur (140 x 7), nedoplatok činí 540,00 Eur. K tejto sume bolo potrebné pripočítať i nedoplatok 18,01 Eur za časť mesiaca november 2014 (18 dní), za ktorý mesiac mal odporca zaplatiť na výživu navrhovateľky 84,00 Eur (140: 30 x 18), od uvedenej sumy bolo potrebné odpočítať sumu 30,00 Eur (zaplatené cestovné do školy) + 35,99 Eur, ktorá suma bola zaplatená odporcom dňa 07.01.2015 nad rámec výživného určeného rozsudkom okresného súdu vo výške 110,00 Eur.

Podľa § 224 ods. 2 O.s.p. rozhodol odvolací súd o všetkých trovách konania, o ktorých rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Vychádzajúc zo záverov zmeňujúceho rozsudku vyšiel zo zistenia, že každý z účastníkov predmetného sporu mal približne rovnaký úspech a zároveň rovnaký neúspech (navrhovateľka žiadala priznať výživné vo výške 300,00 Eur mesačne, pričom jej bolo priznané 140,00 Eur mesačne).

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.